

25.6.2025

Ympäristöministeriö

Lausunto jätetty lausuntopalvelussa (lausuntopalvelu.fi)

Viite: Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölainsäädännöksi

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/26856/2023

## **Suomen Latu ry:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölainsäädännöksi**

Suomen Latu kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölainsäädännöksi. Suomen Latu on Suomen suurin ulkoilujärjestö, jossa on 176 jäsenyhdistystä ja lähes 90 000 jäsentä. Strategiamme visiona on, että kaikki löytävät mielekkään tavan ulkoilla ja nauttia luonnosta.

Suomalaiset ulkoilevat ja nauttivat luonnosta erittäin suurin joukoin: Luonnonvarakeskuksen (Luke) vuonna 2022 julkaistun ulkoilututkimuksen (LVVI3) mukaan suomalaisesta aikuisväestöstä (15–80-vuotiaista) 96 prosenttia harrastaa ulkoilua. Luken tutkimuksesta voi todeta, että kaikkiaan suomalaiset ulkoilevat jopa miljardi kertaa vuosittain. Ulkoilulle kysyntää riittää, mihin tulee vastata laadukkailla ja saavutettavilla ulkoilualueilla, joilla monipuolinen ulkoilu on mahdollista.

Uuden alueidenkäyttölain tulee osaltaan edistää ihmisten hyvinvointia, jonka vuoksi lain tulee edistää fyysistä aktiivisuutta ja monipuolisen ulkoilun mahdollistamia viheralueita. Hallituksen esityksessä uudeksi alueidenkäyttölainsäädännöksi on hyviä parannuksia viheralueiden edistämiseen, mistä tässä muutamia nostoja.

Osana uuden alueidenkäyttölain 34 §:n yleiskaavan sisältövaatimuksiin ehdotettuja muutoksia ehdotetaan, että virkistysalueiden saavutettavuuden lisäksi olisi otettava huomioon myös niiden saavutettavuus. Ehdotetulla virkistysalueiden saavutettavuutta koskevilla muutoksilla pyritään korostamaan niiden saavutettavuutta etenkin kestävin kulkumuodoin kuten kävellen, pyöräliikenteellä ja joukkoliikenteellä. Tämä parantaa erityisesti autottomien mahdollisuuksia päästä virkistysalueille, mikä on tärkeää ulkoilun laaja-alaisen vastuudellisuuden kannalta.

Uudessa alueidenkäyttölainsäädännössä ehdotetaan ”viheralueita” lisäksi asemakaavan sisältövaatimuksiin. Uuden alueidenkäyttölain 50 §:n asemakaavan sisältövaatimukset kuuluisi tältä osin seuraavasti: ”Kaavoitettavalla alueella tai sen lähiympäristössä on oltava riittävästi puistoja, viheralueita tai muita lähivirkistykseen soveltuvia alueita.” Kannatettava lisäys. Luken LVVI3-tutkimuksen mukaan suomalaisen aikuisväestön ulkoilukerroista suurin osa suuntautuu lähiluontoon. Lähivirkistyskerroista noin 30 prosenttia tehdään enintään 300 metrin päähän kotoa ja noin 85 prosenttia enintään kymmenen kilometrin päähän. Siksi

25.6.2025

lähiluonnon merkitystä ei voi liiaksi korostaa suomalaisten ulkoilulle ja sitä myöten fyysiselle aktiivisuudelle. Tämän vuoksi asemaakaavoituksessa turvattavat riittävät lähivirkistykseen soveltuvat alueet ovat erittäin tärkeitä koko kansakunnan hyvinvoinnille, kun muistamme kuinka suurissa määrin suomalaiset ulkoilevat.

Uuden alueidenkäyttölain tulee edistää fyysistä aktiivisuutta esitettyä vahvemmin. Tältä osin Suomen Latu yhtyy Valtion liikuntaneuvoston lausunnossa oleviin kirjauksiin. Valtion liikuntaneuvoston lausunto on luettavissa täältä: [Valtion liikuntaneuvoston lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölainsi](#)

Korostamme Valtion liikuntaneuvoston lausunnosta uuden alueidenkäyttölain 5 §:ä, jossa säädetään alueidenkäytön suunnittelun tavoitteista. Valtion liikuntaneuvoston lausunnossa halutaan kokonaisvaltaisempaa tavoitteenasettelua alueidenkäytön suunnitteluun fyysisen aktiivisuuden edistämiseksi. Näin tulee tehdä, mutta fyysisen aktiivisuuden lisäksi ja osana sitä tavoitteissa tulisi näkyä riittävien lähivirkistykseen soveltuvien alueiden edistäminen ja turvaaminen. Suomen Latu esittää, että yhdeksi tavoitteeksi lisätään:

“Luonnon virkistyskäyttöön soveltuvia viheralueita.”

Tällä lisäyksellä luonnon virkistyskäyttö ja sen erittäin laajat hyvinvointivaikutukset tunnustetaan tärkeäksi osaksi alueidenkäytön kokonaisuutta.